

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Madrid 27. Vlada je sklenila priobčiti vlastim, kakim načinom se vrše bombardovanje od ameriške strani, kako Amerikani porabljajo špansko zastavo in kako režejo mednarodni brzojavni kabel.

Madrid 27. Vznemirjajočim vestim iz Gibraltara o oboroževanjih Angležev se oporeka. Splošno začudenje provzroča dejstvo, da nijeden zjutranjih listov ni prinesel nikakega sporočila s Kube.

New-York 27. Vladi se še vedno ni posrečilo, da bi mogla najeti zadostno število ladij potrebnih za ekspedicijo na Filipine. Vlada bi potrebovala še 15 transportnih ladij za oglje.

New-York 27. Vlada je dobila baje o polnoči brzojavko od poveljnika letedelega brodovja, Sehleya, v kateri se določno trdi, da se špansko brodovje admirala Cervera nahaja v Santiagu de Cuba.

New-York 27. V kanalu Bahama namočena ladija za sporočanje »New-York Herald« poroča nekemu listu, da so Španci zopet priredili podvodne brzojave v Cienfuegos, katere so bili Amerikani porušili, o katerem delu so bili poslednji zgubili več moč.

Budimpešta 27. Zasedanje ogerske delegacije se je zaključilo danes živio-klicí na cesarja.

Dunaj 27. »Wiener Abendpost« javlja od avtoritativne strani, da je okrajno sodišče v Tešinu le po pomoti pozvalo državnega poslanca Cingra (socialista), naj v roku treh dni nastopi naloženi mu zapor 24 ur. Određeno je že, da se prekliče ta poziv.

Potsdam 27. Današnji paradi so prisestvovali cesar Viljelm II., cesarica ter prestolonaslednik Grški in soproga. Starjših pet cesarskih princev so bili uvrščeni v vojaštvo.

Bern 27. Zvezni svet je izgnal anarhista Pedozzija, ki je bil intelektualni provzročitelj in voditelj odhoda italijanskih delavcev od Lausanne na italijansko mejo.

Kdo bode urednik slovenskega državnega zakonika?

(Dopis iz pravniških krogov.)

Odkar je bil g. dr. Štrekelj imenovan profesorjem na vseučilišču v Gradcu, teče že tretje leto, a še sedaj nimamo naslednika v uredništvu državnega zakonika. Dvakrat je bila v tej nenavadno dolgi dobi razpisana služba slovenskega prelagatelja, dvakrat so morali kompetentje delati pismeni izpit v Ljubljani, odnosno na Dunaju. O prvem razpisu je bilo le malo kompetentov, o drugem pa dokaj več. In vendar še sedaj ni imenovanja! Je-li temu kriva skrb pristojnih faktorjev, da bi dobili zares sposobnega urednika, ali pa je težko izbrati mej sposobnimi najsposobnejšega? Če bi bilo temu tako, bi slovenski pravniki gotovo opravičili to nenavadno odlašanje imenovanja. Nam je v resnici do tega, da bi bil urednik slovenskega državnega zakonika kos svoji nalogi. Slovenski prevodi zakonov so v marsičem odločilni za pravno terminologijo slovensko, odločilni tudi za rabo dobrega jezika v slovenskem uradovanju. Zato zavisi premnogo od tega, ali slovenski prelagatelj zakonov hoče in zna dobro ravnati z našim bogatim jezikom in ali more točno pogoditi večkrat nove pojme

pravniške stroke v najširšem pomenu te besede. Naloga slovenskega urednika je torej sosebno tukaj velevažna, zato pa tudi težka. Na to mesto sodi mož, ki temeljito pozna svojstva slovenskega jezika, in zajedno tudi, čim več, tem bolje, pravo- in državoslovje. Blagopokojni Cigale, ki je, prvi urednik, vrejeval državni zakonik blizu 40 let, združeval je v sebi pravnika in jezikoslovca. Silno natančen in skrben, ustanovil je dobro pravno terminologijo. Temu je živel prav za prav. Priče so temu premnogi njegovi sestavki po raznih časopisih, koder je razlagal svoje nazore o terminih v pravniškem jeziku. Priča je zlasti njegova »Terminologija«. Dosegel je svojo slavo, ker je resno proučeval dotično književnost in tudi iskal dotike z narodom in slovanskimi pravniki. V takih rokah bi moral ostati slovenski zakonik vedno, če nočemo, da pojde rakom žvižgat jednotna pravna terminologija in da slovenski državni zakonik postane nepotrebna makulatura. Na to se pa, kakor čujemo, naravnost dela z gotove straui, sedaj, o izbiranju bodočega urednika. Nestvarna in izkazana usposobljenost naj ne odločuje, temveč to, ali je kandidat vreden VIII. činovnega razreda in kakšno ima protekcijo! To je baje tisto, kar tako zeló ovira rešitev vprašanja. Imenujejo se med raznimi kandidati možje, ki so sicer vsega spoštovanja vredni in pridejo morda sčasom tudi preko VIII. činovnega razreda, ki pa za težavno službo slovenskega strokovnega urednika in preobrazovalca jezika nimajo drugega sposobnostnega dokaza, nego »genügend« in »befriedigend« iz slovensčine v gimnazijskih spričevalih. A sposobni so za VIII. razred (seveda: pa ne zbog slovensčine) in to naj velja! Drugi kandidatje se približujejo bolj ali manj stvarni kvalifikaciji, so dokazali, da so se bavili znanstveno z jezikom, da so mnogo prevajali, da so slovenski pisatelji itd., ali oni, tako čujemo, niso vredni, da bi dobili za svoje delo zaslužen plačo VIII. činovnega razreda. Da-li obvelja beseda pametnih svetovalecev, je po vsem tem jako dvomljivo. Želeti bi bilo, da slovenski poslanci nekoliko premislijo tudi to vprašanje, ki nikakor ni samo personalno, ampak je velike stvarne važnosti za razvoj naše pravne terminologije in sploh našega znanstvenega jezika. Morda je še čas: zato smo napisali te vrstice.

Politični pregled.

K položaju. Dunajski »Reichswehr« pišejo iz Budimpešte ozirom na razprave za obnovenje pogodbe, da je situacija blizu ista, kakor je bila za časa ministerstva Badenijevega. Kakor tedanji, tako se tudi sedanji ministerski predsednik udaje nadi, da bode mogoče rešiti pogodbene predloge parlamentarnim potom. O tem da računa vlada sosebno na Čehce. Ista hoče sklicati parlament na jesen. Prva naloga poslednjemu bode ta, da se izvoli odsek ad hoc, kateremu se izroče predloge o pogodbi. Vlada se nadeja tudi, da jej bode mogoče stopiti tedaj pred parlament z doseženo ugodno rešitvijo vprašanja o kvoti, kar bi ugodno uplivalo na stranke tudi glede drugih točk vsega pogodbenega kompleksa. Ozirom na te nade avstrijske vlade je privolila ogerska vlada nov provizorij za tri mesece.

Ta optimizem vladnih krogov pa nekam čudno kontrastuje z vidnim naraščanjem nezadovoljnosti v češki in jugoslovanski javnosti in naraščanjem srditosti v nemškem taboru. Obstrukcija govori jasno: mi ne odnehamo, dokler ne bode vlada nam na uslugo — Čehi govoré istotako jasno: Ako vlada odneha pred nemško obstrukcijo, se prične — češka obstrukcija! Praška »Politika« opozarja grofa Badenija na to perspektivo.

Jubilej in — zidovstvo. Industrijska družba Avstrijska je povabila zvezo industrijev ogerskih na obisk jubilejne razstave. Madjari so obljubili, da pridejo, upoštevaje ukupne interese Avstrije in Ogorske. Ker pa je antisemit Bielo-hlawek ne baš laskavo govoril v delegacijah o odnošajih na Ogorskem, je to tako ujezilo budimpeštanske Žide, da so preklicali dano besedo in ne pridejo na jubilejno razstavo. Torej radi govorov kakega antisemita se maščujejo nad razstavo, prirejeno v proslavo jubileja cesarjevega in nad — »ukupnimi interesi Avstrije in Ogorske«.

Res čudno se sučejo misli in ideje v glavah za — zakrivljenimi nosovi!!

Lepi odnošaji to! Iz Gradea javljajo, da v malo dneh zopet dospé tjakaj predsednik višemu deželnemu sodišču graškemu, grof Gleispach, da uradno prevzame svoje posle. — Čim pa bode dovršeno to potrebno delo, ostavi zopet Gradec ter odide na svoje posestvo v bližini mesta, kjer ostane vse poletje in kamor mu bodo donášali vse spise na reševanje.

Ne treba menda posebne bistroumnosti v to, da nememo, zakaj bode gospod grof Gleispach reševal svoje akte izven zidovja »najbolj nemškega mesta v Avstriji«.

»Pendant« k temu dostojanstveniku, ki meni, da je bolje, da ob obstoječih okolišnih rešuje svoje akte na deželi, je pa dejstvo, da pripravljajo ovacijo onemu, ki je steber takim odnošajem — gospodu županu graškemu Grafu.

No, gospod župan Graf je skromen mož in je naprosil dijake, naj odstopijo od namerovane ovacije. Seveda bi rekli lahko zlobni jeziki, da včasih ravno v načinu, kakor se je odklonila taka demonstracija, tiči resnična — demonstracija!

O da, lepi odnošaji so to in uverjeni smo, da ni Gradee Gradee, da se ne ponša naslovom »najbolj nemškega mesta«, stavili bi, da dijaki bi že davno ne imeli več prilike, prirejati ovacije županu graškemu.

Da so se take stvari dogodile v Ljubljani, že davno — o tem smo uverjeni — bi mogli sedanji župan z občinskimi svetovaleci vred premišljevati o — minljivosti vseh občinskih zastopov. V Gradcu pa se še le namiguje, da bo, kar bi drugod že bilo!

A krona vsemu bode postavljena s tem, ako se uresniči, česar se boji dunajski poročevalec »Slov. Naroda« — sodeči po pisanju oficejzovnih listov —, da namreč ne zbeži le grof Gleispach na deželo, ampak tudi centralna vlada pred graškimi — razgrajaci.

Avstro-Ogerska in Rusija. »Frankfurter Zeitung«, ki je bila vrgla v svet bombo o dogovoru med Avstro-Ogorsko in Rusijo, se le roga vsemu oporekanju sosebno od strani avstrijskega novinstva. Rečeni list ostaja pri tem, da pogodba obstoji, četudi ni potrjena oficejčno. V podkrep-

ljenje svoje trilitve navaja »Frankfurterica« dejstvo, da oni listi, ki so v službi ruske vlade, jednostavno molče o stvari, kar se more tolmačiti le tako, da nočejo oporekati! In to daje misliti — pravi rečeni nemški list.

Domače vesti.

Zemske ostanke nadvojvode Leopolda so privedli včeraj zvečer na Dunaj. Sprovod od štacije do dvorne farne cerkve je bil veličasten. Na kolo-dvoru in po ulicah, koder se je premikal sprovod, so stale velike množice ljudi. Njegovo Veličanstvo je dospelo včeraj na Dunaj, danes pa je dospel na pogreb princa Friderik Henrik Pruski, kakor zastopnik cesarja Viljelma.

Radi Binkoštnih praznikov izide prihodnja številka »Edinosti« v torek popoldne.

Podeljenje. Njegovo Veličanstvo je podelilo finančnemu svetniku na finančni prokuraturi v Trstu, dru. Henriku Mediensu, naslov in značaj višega finančnega svetnika.

Odvetniški izpit s prav dobrim vspehom je dovršil danes na tukajšnjem višem sodišču gosp. dr. Josip Furlan, koncipijent v pisarni dra. Danila Majarona v Ljubljani. Naše čestitke!

Mestni svet tržaški je imel pred sinoči svojo XIII. javno sejo. Svetovalec Combi je izrazil svoje začudenje na tem, da je na dnevnem redu seje tukajšnje trgovinske in obrtne zbornice konkretni predlog: vlada se pozivlje, da zgradi drugo železnično zvezo Trsta z notranjostjo države čez Ture v zvezi s predeljsko črto. Tako zvezo da si baje želita tudi borzna in municipalna delegacija. To pa ni resnica, kajti, kolikor se spominja on, je bil mestni svet vedno protiven tej zvezi. Župan mu je obljubil pojasnila.

Predlog municipalne delegacije, naj se sprovajanje mrličev na pokopališče vsprejme v občinsko režijo, je bil odklonjen.

Daljša razprava je bila o predlogu, naj se napravi termo-kemična delavnica za izkoriščevanje živalskih trupel in odpadkov iz mestne klavnice. Tudi ta predlog je bil odklonjen; pač pa se je vsprejel tega predmeta tičeči se dnevni red svetovalec Spadonija.

G. Spadoni, najrudečiji mej rudečimi — kdo bi bil mislil kaj takega?! Vsaj mi moramo povedati, ker so zamolčali vsi drugi listi. Ker se je namreč poročevalec skliceval na slično uredbo uničevanja erknenih živalij po Italiji, povdarjaje, da se ne kaže nikjer kaka nevarnost v zdravstvenem pogledu, je menil g. Spadoni, da v Italiji je že mogoče kaj takega, kjer nimajo veterinarjev, kjer vlada lakota, tako, da — zlasti po malih mestih — ljudje umirajo od glada; pri nas pa, hvala Bogu, ni tega!! Taka izjava od take strani je vzbudila veliko veselost mej slovenskimi svetovalci, dočim so tovariši gospoda Spadonija kar okameneli od začudenja.

Iztirjevanje šolskih taks po Istri. »Naši Slogi« pišejo s Puljsčine, da so voditelji ljudskih šol v Pulju dobili nalog, naj čim prej predložijo občinskemu uradu imenik šolskih otrok, za katere treba plačati šolske takse. Za občino Puljsko je predpisal deželni odbor takso v znesku gl. 9.255. Municipij v Pulju je namenil zaprositi deželni odbor, naj mu odpiše takso za jeden tečaj, da bi se rečena svota skrčila na polovico. No, niti te polovice ne bodo mogli plačati stariši in bode morala plačati občina večji del šolske takse. (Ho hó, gospod župan Rizzi, ali niste glasovali tudi Vi za zakon o šolskih taksah?) Toda nečuvstvo je to, da je še takih nesramnih agitatorjev, ki ščuvajo ljudstvo na krvatske poslance, češ, da so le-ti uveli šolske takse. Za tako postopanje res ne vemo družega plačila, nego da bi človek takemu lo-povu jednostavno — ne bodi grdo rečeno — pljunil v obraz. Kakor je nezaslišano tako postopanje, tako žalostno je dejstvo, da je še tako zabitih ljudi med našimi, ki verjamejo take nesramne laži.

Da se pride enkrat v okom tej peklenski agitaciji, pozivljamo narodne duhovnike in učitelje, naj poučujejo ljudstvo, kako je prišlo do nesrečnih šolskih taks, zlasti naj pouče ljudstvo, kako da naši poslanci sploh ne morejo skleniti ničesar, ker so v manjšini ter da odgovornost za vse sklepe deželnega zbora pada izključno le na italijansko večino!!

Za podružnico sv. Cirila in Metoda je nabral g. Rože Josip pri sv. Jakobu v gostilni »pri Gregorju« med »Kolaši« 2 gl., katera svota se je uložila v pušico »Trž. podp. društva«. Vrlim »Kolašem« bodi izrečena prisrčna zahvala.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda je darovala g.a Ivanka Vatovec, soproga dež. poslanca, 20 kron, ter s tem postala ustanovnica iste podružnice.

S tem činom se je vrla rodoljubkinja pokazala vredno tovarišico svojega soproga v požrtvovalnosti za narodne zavode.

Odbor „Slovenske čitalnice“ naznanja vsem častitim društvenikom, da letošnji »glavni zbor«, bode v soboto dne 4. junija ob 8. uri zvečer, v društveni dvorani.

Občni zbor »Rojanskega posojilnega društva, vpisane zadruge z omejenim poroštvom« bode v nedeljo dne 7. junija ob 4 uri in pol pop. v društvenih prostorih v Rojanu. Na obilno udeležbo uljudno vabi odbor.

Krojaško zadrugo namerujejo osnovati slovenski krojači v Gorici. Osnovni shod se bode vršil na binkoštni ponedeljek ob 5. uri pop. v gostilni »Pri Katarinju«.

Tržaška posojilnica in hranilnica, uknjižena zadruga z omejenim poroštvom, opozarja svoje zadružnike, da se dividenda za leto 1897., ki znaša po 5 %, izplačuje v uradnih urah.

Ustanovni shod zavarovalnice za govejo živino na Opčinah bode jutri popoldne po blagoslovu v hiši gospoda Ivana Goriupa. Posestniki živine so vabljeni na obilo udeležbo.

Iz Gorice nam pišejo: Izlet v Št. Andrež 22. t. m. je bil od strani Goričanov mnogoštevilen. Izleteli smo na prijazno vabilo Štandreškega bralnega in pevskega društva, katero je istega dne priredilo veselico s petjem, godbo in šaloigro. To društvo je še prav mlado, deluje komaj 2 meseca, a že je nastopilo pred javnostjo s povse lastnimi močmi. Tako je prav! Društvo se mora vselej kazati tako kakoršno je; le tako je možno soditi o njega duševnem napredku. Reči smem, da toliko pevec, kolikor tudi igralci so častno rešili svojo nalogo. Slava jim! Godba 47. pešpolka nas je kratkočasila med posamičnimi točkami in na svobodni zabavi malone samimi slovenskimi komadi. Tudi v tem obziru smo na boljsem od Ljubljane. Postrežba krčmarja je bila popolnoma primerna in točna. Divno je bilo, ko smo na svobodni zabavi sedeli na okusno odličnem dvorišču ob zvokih slovenskih melodij, ob pokanju raket in ob svitu raznovrstnih bengalskih ognjev. Veseli smo bili med svojimi sobraty, vsi sinovi in hčere majke Slave! Gosp. Klavžar je napil društvu, želé mu najboljšo prihodnosti, napil je slovenskemu Št. Andrežu, kakor zavedni vasi, in pridnim kmetovalcem — vrtnarjem. Na svidenje na drugi veselici v prijaznem Št. Andrežu!

Popotnikom v Trst. Velikokrat se dogaja, da naši ljudje, došli v Trst le za nekaj ur, ne vedo, kje bi odložili svojo ročno prtljago (kovčke, obleko itd.) Iste opozarjamo, da shranijo lahko svoje stvari v kavarni »Commercio« nasproti veliki vojašnici na desnem začetku ulice Caserma. — Tam je zbirališče tržaških Slovencev in drugih, ki prihajajo po opravkih v Trst.

Polletjske vesti. Aretirani so bili: Včeraj zjutraj K. Lussi na sprehodu Sv. Andeja radi gnjusnjega početja pred otroci.

Včeraj popoldne 56-letni Anton Artini iz Tridenta v svobodni luki radi razgrajanja in draženja carinskih uradnikov.

Necoj po polnoči 40letni kurjač Marino B., ker je predbačeval redarju netaktčnost.

Loterijske številke, izžrebane dne 28. t. m.:
Dunaj: 55, 62, 29, 87, 45.
Gradeč: 23, 7, 44, 25, 43.
Trident: 50, 11, 13, 88, 62.

Koledar:

Danes v soboto 28. maja: August, Kantv. škof.
Jutri v nedeljo 29. maja: Binkošti, Maksim.
V ponedeljek 30.: Binkoštni ponedeljek; Ferdinand, kralj.
Solčni: **Lunni:**
Izhod ob 3. uri 49 min. Izhod ob 11. uri 20 min.
Zahod „ 8. „ 6 „ Zahod „ 12. „ 9 „
Ta je 22. teden. Danes je 147. dan tega leta, imamo torej še 218 dni.

Kazenska razprava proti Ivanu Nabergoju in Mihi Košuta.

(Dalje.)

Sodnik: konstatira priči Bogateu, da je v preiskavi drugače izpovedal na zapisnik in sicer tako-le: Zamarehi se vprašavnega dne (9. decembra 1895) ni pritoževal proti meni, da ga boli noga, ampak dosti kasneje in ko je vstal od mize pri Košuti, zdel se mi je malo trknjen (brillo).

Priča Bogatec: Bo že tako, kakor je zapisano v zapisniku.

Gledé drugega slučaja potrjujem, da mi je rekel Zamarehi, da rad je vampe, da mu pa storijo slabo. Pila svo pri meni dne 7. novembra 1897 le pol litra, drugega nič. Ta dan Zamarehi ni bil pijan.

Na vprašanje Nabergoja, ni-li res, da so bili še v drugih gostilnah, je odgovoril Bogatec: Res smo pili še pol litra vina pri nekem Verginella, po dom. »Ceze«, kjer smo iskali stanovanje za žandarmerijo, in potem še pol litra v drugi gostilni, torej vsega skupaj 1 in pol litra vina tekom 3 ur.

Kar se tiče obtoženea Miha Košute, bil je on kakor mi; jaz sem bil kakor drugi; bil sem na pol pijan (mezzo brillo).

Odv. dr. Gregorin: Prosim, da se to konstatira na zapisnik, ker iz tega izhaja potrjeno, da je bil na pol pijan ne-le Bogatec, nego tudi Zamarehi.

Priča žandar Hvala: Dne 7. novembra 1897 sem bil v službi na Proseku ter smo večerjali skupaj: Zamarehi, jaz in Bogatec. Pili smo več nego en liter, ne popolnoma star bokal. Potem sem šel v službo ter sem srečal po 11. uri Zamarehija, ko sem patroliral.

Drugi dan proti 4. uri zjutraj se je pritoževal Zamarehi, da mu je slabo ter sem videl pri postelji, da je vrgel iz sebe. Nisem zapazil, da bi bil Zamarehi pijan.

Obtoženee Nabergoj proti Hvali: Kako se strinja ta vaša današnja izpoved s tem, kar sta meni rekel nekaj dni po shodu. Vi ste namreč rekel meni: »Per moj duš, da je bil Zamarehi pijan in ako bi prišlo do prisege, bodem moral to potrditi, ker imam samo eno dušo.«

Priča Hvala, ves zmešan: Ne, toliko, kakor pravi sedaj Nabergoj, nisem rekel, ali prav za prav menda nisem rekel. Več se ni moglo izvedeti od te priče, če tudi so jo izpraševali državni pravdnik, sodnik, dr. Gregorin in Nabergoj.

Priča žandarmerijski vodja Logar: Dne 7. novembra 1897 sem slišal na shodu »Edinosti« od Nabergoja te-le besede: Javen organ je bil pijan tako, da je zgubil puško. S prvega sem mislil, da se to tiče kakega poljskega čuvaja, potem pa sem slišal od množice klie »Zamarehi«. Drugega dne mi je rekel Zamarehi, naj pokličem Nabergoja v kasarno. Kakor sem ga razumel, je želel govoriti z Nabergojem. Ne spominjam se pa, da bi bil Zamarehi rekel, da želi, da ne bi se govorilo o takih stvareh na shodu; mogoče, da sem se izjavil v tem smislu proti Nabergoju, ali to le iz lastnega nagiba, da se stvar pomiri.

Dne 9. decembra 1895 nisem videl Zamarehija v kasarni na Proseku ter sploh nisem videl ritmojstra skupaj se Zamarehijem v kasarni.

Zamarehi: Dne 9. decembra 1895 sem bil v kasarni, pil četrt vina ali pol litra in jel porejjo sira v navzočnosti priče Logarja.

Logar: Ne spominjam se!

Ker so bile zaslišane vse priče o tožbi, je predlagal branitelj, da se zaslišijo še naslednje priče v dokaz resnice in sicer: Fran Košuta iz sv. Križa o okolnosti, da mu je kapovila Bogatec sam povedal, da je bil Zamarehi pijan ter da je puško zgubil; Karolina Ipavec in Ivan Ipavec o okolnosti, da je bil Zamarehi, ko je bil v niju gostilni, tako pijan, da je padel na tla; Jernej Stare s Proseka, da ni res, da je šel Zamarehi iskat zgubljen puško z Vidussom, ampak da je šel z Vidussom on sam (priča Stare); Ivan Godina s Proseka o okolnosti, da mu je priča Stare pravil to, in priče Vincenej Švagelj, Alojzij Goriup in Alojzij Dollenz o okolnosti,

da se je splošno govorilo, da je bil Zamarehi pijan. Vrhu tega naj se zasliši žena obtožena Mihe Košute, njegov sin in hči o okolnosti, da je bil Zamarehi dne 9. decembra 1895 v njih hiši res močno pijan.

Državni pravdnik: Za sedaj se ne morem še izjaviti glede stavljenega predloga ter si pridržujem svojo izjavo za kasneje. Najprej bi namreč hotel spraviti na čisto neko vprašanje forme gledé Nabergoja. Mogoče je namreč, da je ovadba proti Nabergoju zastarana, ker ni razvidno iz spisov, da-li je bil isti o pravem času pozvan na sodišče. Predlagam torej, da se prej zasliši preiskovalni sodnik, svetnik. Dr. Kramer, ki je vodil preiskavo radi zločina. Sodnik je ugodil temu predlogu ter se je razprava pretrgala za četrto ure, dokler je namreč prišel dr. Kramer.

Dr. Kramer je odgovoril na dotična vprašanja: Zdi se mi, da sem pripravil poziv za gosp. Nabergoja za mesec januar; ne vem pa, je-li ta poziv dostavljen. Opozorilo se me je namreč v istem času, da je odprt deželni zbor in radi tega, ker uživa gosp. Nabergoj kakor deželni poslanec imuniteto, sem strgal pozivnico ter napravil drugo še-le meseca marea, ko je bil zatvorjen deželni zbor; ne vem, sem li izročil prvo pozivnico sodnemu slugi ali ne.

Na to je sklenil sodnik zaslišati sodnega slugo Pertota.

Priča **Pertot** izjavlja, da je on dostavil Nabergoju le zadnjo pozivnico, meseca marea, ter da prej ni prejel nikdar od gosp. svetnika Kramerja poziva za Nabergoja. (Pride še).

Narodno gospodarstvo.

„Gospodarski list za tržaško okolico“.

„Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico“ naznanja s tem svojim členom in sploh vsem prijateljem domačega kmetijstva, da prične izdajati z dnem 1. junija t. l. svoje družbeno glasilo pod gori označenim naslovom. List bode po svoji vsebini strogo gospodarskega značaja ter se bode pečal izključno z vprašanjem, zadevajočim napredek kmetijstva na tržaških tleh. Uvažnjé dejstvo, da brez svojega glasila, ki je takorekoč signatura vsake kmetijske družbe, naša prepotrebna družba ne more vršiti svoje obširne naloge v onem smislu kakor to zahtevajo čas in razmere modernega gospodarstva, se je po daljšem prevdanku odločila stopiti pred javnost svojim strokovnim listom. List bode izhajal prvi dan vsacega mesca in bode prinašal razun različnih gospodarskih črtic tudi mala naznanila in oglase, tičeče se kmetijstva in v to stroko spadajoče obrti. Za člene družbe in podružnic je list brezplačen, nečlenom pa velja 50 nvč. ali eno krono na leto. Uredništvo in upravnništvo lista je v pisarni „Kmetijske in vrtnarske družbe za Trst in okolico“ v Trstu ulica Geppa št. 14, I. nadstr.

Tržaška posojilnica in hranilnica, vključena zadruga z omejenim poroštvom, je imela dne 22. t. m. svoj VI. redni občni zbor.

Udeležba bila je jako pičla; navzočih je bilo 28 zadrugnikov. Predsedoval je g. Ivan Abram, ravnatelj zavoda.

Po kratkem nagovoru je konstatoval predsednik, da je današnji občni zbor, po § 49. zadrugnih pravil, sklepčen brezpogojno.

Na to so se prečitali letno poročilo, računi in bilanca za leto 1897., ki so se odobrili soglasno in se je izrekla zahvala načelnistvu in nadzorništvu.

Za besedo se je oglašil g. M. Mandić in je prosil pojasnila, zakaj je bilo odbitih toliko prošenj (več nego polovica)?

Predsednik Abram mu je razjasnil stvar rekši, da pač ni mogoče vstreti vsem prosilecem, posebno še, če ne dajejo dovolj garancije.

Gosp. dr. Pretner je omenjal, da je posojilnici glavno načelo to, da se zavaruje pred vsako zgubo, posebno toliko časa, dokler naš rezervni sklad ne bode dovolj močan. Potem pa se bomo lahko ozirali tudi na slabše prošnje, kjer je treba riskirati. Dosedaj — tako je omenjal govornik — nismo imeli še nobene zgube in tega se moramo varovati. V nekatere kraje pa je sploh jako težavno dajati posojila; to velja posebno za Istro. Mnogo pa je tudi takih, ki so prosili, a se jim s prva ni moglo ugoditi, pozneje pa, ko so dobili boljših porokov, se je ugodilo njih prošnjam.

Gosp. M. Mandić je prosil pojasnila, zakaj se ravno v Istro ne more dajati posojil? Gosp. dr. Pretner je dal pojasnilo na to vprašanje.

Gosp. dr. Gregorin je omenjal, da mora vsaka posojilnica načelno delovati le v svojem delokrogu, kjer pozna razmere in jej je mogoče nadzorovati dolžnike; radi tega smo morali odsloviti mnogo prosilcev z opombo, da naj se obrnejo do svoje posojilnice v dotičnem kraju. Radi pa smo na uslugo in pomoč drugim posojilnicam, posebno po Istri, in so se iste tudi posluževale našega zavoda. Svetovati je torej le to, da se ustanovi čim več posojilnic, ki naj bi se potem obračale do naše, ki naj bi bila nekaka centrala.

O drugi točki — razdelitev čistega dobička — je predlagal gosp. Kornelij Gorup, naj se odobri predlog načelnika in nadzorništva, to je, naj se razdeli 5% dividenda, ostanek čistega dobička gl. 2738.23 pa naj se pridene rezervnemu zakladu.

Prvi del predloga za 5% dividendo se je sprejel enoglasno; glede drugega dela je pa predlagal g. Goljevšček, da naj se od ostalega čistega dobička podari letos svota gl. 300—250 za dijaško ustanovo povodom proslave 50-letnice Nj. Veličanstva našega cesarja, ostalo pa naj gre v rez. sklad.

Temu predlogu sta prigovarjala gg. Ivan Abram in dr. Pretner mené, da bi bila ta svota prevelika za naš zavod, ki ima potrebo velicega rezervnega zaklada, posebno še, ko bomo imeli v novem stanovanju mnogo več troškov in pa, ker bo treba plačevati tudi več davka. Iz teh vzrokov ni pričakovati tako velicega čistega dobička za prihodnje leto, vsled česar ne bo mogoče, da bi dodali v rezervni sklad več svoto; treba torej, da pridenemo letos več.

Gosp. dr. Pretner je menil, da se nam bo bati za bodoče konkurence necega drugega laškega denarnega zavoda, da bode eventualno treba znižati obresti in vse to bode uplivalo na razvoj in naraščaj rezervnega zaklada; vrhu tega pa se oni odbor za ustanovitev dijaške ustanove povodom jubileja sploh še ni konstituiral, torej tudi ne vemo, komu bode izročiti denar. Govornik je predlagal torej, da se o tej stvari niti ne sklepa danes. Ta predlog je bil sprejet z večino.

Glede poročila o gospodarstvu z rezervnim zakladom nam je opomniti, da isti lepo raste in je dosegel svoto gl. 9130.42, kateri znesek je naložen kakor hran. uloga št. 142. Sledila je točka »Razni predlogi«.

Prvi se je oglašil za besedo g. Kalan, ki je menil, da so uradni troški naše posojilnice preveliki in posebno pa, da ni pravilno, da se morajo plačevati opominovalna pisava, na kar je govornik dobil pojasnilo, da se bode novi odbor sicer bavil vprašanjem znižanja uradnih troškov, ali opominovalna pisma pa je pač treba plačevati, kajti ravno oni, ki zastajejo z obrestmi in plačili, dajejo največ posla in sitnosti in je torej opravičeno, da prispevajo v pokritje troškov.

Za tem se je oglašil gosp. Mandić in je predlagal, naj se novo izvoljeni odbor pooblasti tukaj na občnem zboru, da sme za prej imenovano ustanovo darovati vsaj gl. 100. Ta predlog se je vsprejel in se je določila najmanjša svota gl. 100, največa gl. 250. Potem se je vršila volitev načelnistva in nadzorništva ter so bili izvoljeni sledeči gg.:

V načelnistvo: Abram Ivan, trgovec, posestnik, ravnatelj; Mankoč Ivan, trgovec, njega namestnikom; dr. Gustav Gregorin, odvetnik; Kalister Anton, posestnik; dr. Pretner Matej, odvetnik; dr. Ribař Otokar, odvetnik; Šabee Ivan, veleposestnik; Žitko Fran, veleposestnik. V nadzorništvo: Gorup Kornelij, veleposestnik; Vučković Gjurjo, trgovec; Mušič Andrej, knjigovodja; Stepančič Gracijan, trgovec; dr. Abram Josip, odv. konc.

Dostavek uredništva: Ozirom na govor gosp. odvetnika dra. Pretnerja moramo konstatovati tu v opozorjenje slavnega občinstva, da se je odbor za nabiranje darov v proslavo jubileja cesarjevega že konstituiral pred dobrimi 14 dnevi, pod predsedništvom prof. Mandića in po inicijativi odbora političkega društva »Edinost«. Odbor se je odločil za ustanovo v podporo dijakom iz okolice, vedé, da na jedni strani s tem najlepše ustreže plemenitim, opetovano povdarjanim intencijam Njegov.

Veličanstva, ki ne želi hrupnih slavnosti, ampak činov dobrotvorstva; na drugi strani pa je imel odbor pred očmi notoriško prežalostno resnico, da je jedna najhujših ran naše okolice ta, da ima veliko veliko premalo domačega svojega razumnistva ter da moremo zaeliti to rano le na ta način, da primernimi podporami čim več okoljanske mladine dovajamo do više šolske izobrazbe. Odbor je uveren torej, da svojim pozivom v tak namen izvršuje eminentno rodoljuben, za bodoči narodni razvoj po okolici pomemben in krvavo potreben čin.

Odbor je že sestavil dotični proglas do našega občinstva, ki se priobči te dni, čim dotični naproseni gospodje dopsiljejo odboru svoje privoljenje, da se njih imena smejo natisniti pod rečeni proglas. Toliko, kakor rečeno, v opozorjenje in pojasnilo slavnemu občinstvu.

Zadnje vesti.

Madrid 28. Eskadra admirala Cervera je še vedno v Santiago de Cuba. Glavni del eskadre admirala Sampsona blokira pristanišče, dočim eskadra Sehleya nadzoruje kanal Yukatan. Amerikanske ladje so zapustile Cienfuegos. Štiri ladje so ostale pred Havano.

30 ameriških ladij je bilo večeraj pred Cardenas.

London 28. Angeneija Reuter je dobila iz Kingstona: Glasi se, da so Španci popolnoma premagali Amerikane na višavah pred Santiago de Cuba. Admiral Sampson da je mrtev.

Berolin 28. Na borzi se je raznesla vest, da so Španci potopili admiralsko ladjo amerikansko ter da je admiral Sampson ujet. Vest pa še ni potrjena.

Carigrad 28. Nemški cesar se je zahvalil sultanu brzojavno na redu, podeljenem njemu in dveh sinovom njegovim. S Krete javljajo, da je tamošnje krščansko prebivalstvo čestitalo ruskemu carju povodom obletnice njegovega kronanja.

Bologna 28. Svetovalstvena komora je sklenila, da se v pravdi Favilla pozoveta pred kazensko sodišče gospa Lina Crispi — ta »vredna« družica svojega »vrednega« soproga — in pa ravnatelj zavoda »Agenzia Italiana«, Cantadino.

Gradee 28. Uradna »Grazer Zeitung« javlja, da je občinski svet graški razpuščen na podlagi člena 29. mestnega statuta. Vodstvo občinskih poslov je poverjeno okrajnemu glavarju baronu Hammerju pl. Purgstall.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 27. (Izvirni brzojav.) Pšenica 146 (včeraj 156), koroza 37 1/2 (včeraj 37 1/2), mast 637 (včeraj 650).

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za maj-juni 12.60 - 12.70. Pšenica za september 10.07 do 10.09. Oves za spomlad ——. Rž za september 7.56 do 7.58. Koroza za maj-juni 1898. 5.31 do 5.33.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slaba — Prodaja 5.000 meterskih stotov. Vreme: lepo.

Hamburg. Santos good average za mesec maj — za juli 31 — za september 31.50 za december 32.—.

Havre. Kava Santos good, average za maj 37.25 za september 37.50 frankov za 50 klg.

Dunajska borza 28. maja 1898.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101.95	102.—
„ „ v srebru	101.80	101.80
Avstrijska renta v zlatu	121.20	121.20
„ „ v kronah	101.35	101.45
Kreditne akcije	361.—	359.70
London 10 Lsr	120.45	120.50
Napoleoni	9.54	9.55
20 mark	11.77	11.77
100 ital. lir	44.70	44.42

Listnica uredništva.

Narodnjaku v Trstu. Po Vaši želji Vam navajamo tu nekatera ženska imena: Slava, Milica, Zorka, Darinka, Vanda, Ljubica, Zlatica, Stana, Vera, Danica, Božena, Milena, Dragica, Bogomila, Dragomira, Bogoslava, Zdenka.

Išče se
sposoben akviziter
v življenskem zavarovanju
Za Gorico in deželo
proti gotovi plači in proviziji.

Reflektanje se morejo predstaviti dne 29. in 30. t. m. v uradih podružnice družbe »Janus« v Gorici, v ulici Ponte Isonzo 36.

Velika zaloga
solidnega pohištva in tapecarij
od
Viljelma Dalla Torre v Trstu
Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).
Absolutno konkurenčne cene.
Moje pohištvo donese srečo.

100 do 300 gld.
zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečavanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Pomoč pod naslovom **Ludwig Oesterreicher**, v Budimpešti, VIII Deutschgasse 8.

Naznanjam sl. občinstvu, da sem odprl na **Opčinah št. 212**, (nasproti gostilne pri Mičelu)
Drogerijo
kjer si lahko nabavljate v Trstu ulica Belvedere št. 37, v kateri se bode dobivalo po istih cenah kakor v mestu vse potrebne **barve, mineralne vode, olja, šipe, petrolej, specijske in zdravilsko blago**, in sploh vse v to vrsto spadajoče tržne pridelke.
Gledal bodem na to, da najbolje ustrezem sl. občinstvu na Opčinah in drugim sosednim vaščanom.
Priporoča se za obilni obisk
Friderik Kumar.

V soboto dne 28. maja
se odpre
kopelj Buchler
nasproti Lloydove palače.

Pozor!
Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da sem v ulici **Poste Nuove**, ogel ulice **Geppa**, palača Galatti, otvoril
prodajalnico jestvin,
kolonijalij, konserv itd. ter sem poskrbel, da sem svojo prodajalnico založil svežim blagom najprve vrste ter po najugodnejših cenah, tako, da morem zadovoljiti vsaki zahtevi.
Uverjen, da me bode podpiralo slavno slov. občinstvo, se zahvaljujem že v naprej in beležim udani
R. Kolar.

M. U. dr. Anton Záhorsky
pomočnik na porodih
in zdravnik za ženske.
Ulica Carintia št. 8.
Ordinuje:
Od 9. do 10. zjutraj in od 2. do 4. pop.
Za uboge od 8. do 9. zjutraj.

ANTON SIRZA
v Trstu.
ZALOGA OLJA, KAVE
i. t. d.
Pošiljatve le od 5 klg. naprej.
CENE:

Olje jedilno fino	klg. gld. —32
» » finejše	» » —36
» » najfinejše	» » —40
» namizno 1/2 fino	» » —44
» » fino	» » —48
» » extra	» » —56
» specialitetno	» kr. 60—72
Olja za cerkvene luči v vrčih po 25 klg. gld.	11-75
Kava Santos I	» 1-02
» » sup.	» 1-10
» Rio fini	» 1-04
» Guatemala sup.	» 1-44
» Domingo dob.	» 1-28
» » fini Elect.	» 1-36
» Java dob. srednja	» 1-18
» » blan. fini	» 1-48
» » » prima	» 1-52
» Portoriceo fini	» 1-54
» » deb. zrna	» 1-58
» Ceylon sup.	» 1-56
» » Perl	» 1-58
» Kuba deb. zrna, najf.	» 1-56
» Perl navad. fini	» 1-34
» Moecca prava arab.	» 1-46

Varstvena znamka: **SIDRO.**
LINEMENT. CAPSICI COMP.
Iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano **izvrstno, bolečine blažeče mazilo** dobiva se po 40 nvč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to
splošno priljubljeno domače sredstvo
vedno le v originalnih steklenicah z varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samo steklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelek.
Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Albin Postogna — Rižana
Zaloga
eksportne pive in slada
iz tržaške tovarne v
Senožecah.
Eksportno pivo v sodččkih in boteljkah vedno
frišno. Cene ugodne.

Zaloga piva v Bazovici.
Podpisani naznanja, da je odprl v Bazovici v gostilni „**pri Lipi**“ zalogo piva iz poznane **Dreher-jeve** pivovarne v sodččkih in boteljkah.
Zagotavlja je točno in pošteno postrežbo, priporoča se okoličanskim in bližnjim kraškim krčmarjem
udani
J. Urbančič.
NB. Odjemalci dobijo tudi led.

Le 50 nvč. za 4 žrebanja | **Zadnji mesec**
Glavni dobitek 1 krat 100.000 Kron in 4 krat 25.000 Kron
v gotovini z odbitkom 20%
Srečke jubilejne raztave po 50 nvč.
I. žrebanje: 24. junija 1898.
II. žrebanje: 6. avgusta 1898.
III. žrebanje: 15. septembra 1898.
IV. žrebanje: 22. oktobra 1898.
priporočajo: Giuseppe Bolaffio, Mandl & C. Ign. Neumann, Enr. Schiffmann, Ales. Levi, Il Mercurio Triestino, M. Nigris.

Viljelmov čaj
od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Fünfkirchen
(Spodnje Avstrijsko)
dobiva se v vseh lekarnah. Paket stane 1 gld.
Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!
Kdor želi omisliti si v resnici
kolo najboljše vrste
od sloveče originalne znamke
„Styria“ **Gradcu,**
— naj se obrne do —
L. Colobig v Trstu,
ulica Commerciale št. 1, telefon št. 341.
Glavni zastopnik za:
Trst, Primorsko in Dalmacijo.

Zopetno odprtje
Šteinfeldske pivarne
Piazza della Borsa št. 13
in
via S. Nicolò št. 7
(uhod skozi hišna vrata.)
v soboto 28. t. m.
Točilo se bo najboljše pivo iz pivovarne
Bratov Reininghaus Steinfeld-Gradec
z izvrstnimi tu- in inozemskimi vini, ter bode udano podpisani gostilničar vedno skrbel za dobro kuhinjo s primernimi cenami.
Priporočevaje se spoštovanemu občinstvu in slavni garniziji za mnogobrojen obisk beležim udani
Kristijan Stoka,
gostilničar.